

LA ESPERO

Organ för Esperantorörelsen
i Sverige

Utgiven av Förlagsföreningen
Esperanto u. p. a.

OFICIALA ORGANO POR SVEDA ESPERANTO-FEDERACIO (S. E. F.)

12a Jaro
N:o 6—7

Redaktör: HENNING HALLDOR.
Ansvarig utgivare: W. WAHLUND
Prenumerationspris: Helt år kr. 3:—.
Lösnummerpris: 30 öre.
Annonspris: 10 öre pr mm.
Redaktionens och expeditionens adress
Förlagsföreningen Esperanto, Stockholm 1.

Redaktanto: HENNING HALLDOR.
Responda Eldonanto: W. WAHLUND.
Abonprezo eksterlanden: sv. kr. 4:—.
Prezo po numero: 30 oeroj.
Anoncprezo: 10 oeroj po milimetro.
Adreso de redaktejo kaj ekspedejo:
Eldona Societo Esperanto, Stockholm 1, Svedujo.

Junio-Julio
1924

Svenska Esperanto-Förbundets årsmöte 1924.

På grund av kända omständigheter emotsågs ej förbundets årsmöte denna gång med några överdrivna förhoppningar, och anslutningen blev ej heller stor. Som ett totalomdöme om årsmötet måste dock sägas, att det var bland de bättre möten förbundet haft på grund av den enighet och det samförstånd som hela tiden rådde.

Några stora frågor funno visserligen icke sin lösning, men det visade sig dock att förbundet har starkt stöd ute i bygderna på grund av att det i fullt neutral anda vill arbeta för esperantos framgång utan några bisyften av ena eller andra slaget.

Här nedan följer en på grund av utrymmesskäl koncentrerad redogörelse för förhandlingarna.

Öppningssammanträdet jämte det därpå följande samkvämet voro denna gång förlagda till hotell Kronprinsen, där förbundets hedersordförande, redaktör P. Nylén, vid halv 7-tiden på pingstaftonen hälsade deltagarna välkomna. Sedan dagordning antagits utsågs till förste ordförande vid mötet hr G. Hedström, Gävle, och till andre ordförande hr P. Nylén. Till sekreterare utsågs hr H. Halldor samt till justeringsmän hrr S. och Sam Owen Jansson.

Hälsningar framburos av närvarande representanter för Stockholms, Gävle och Ludvika esperantoföreningar och telegram anlände från medlemmar i Pålsboda och Svennevad.

Redaktör Nylén höll ett anförande om esperanto och radio, varefter följde en stunds diskussion över detta högaktuella ämne.

I kvällens samkväm deltog ett 25-tal personer, varibland märktes riksdagsman Ernst Eriksson med fru. Sång och musik utfördes av fru Rönnberg-Halvorsen jämte några av hennes elever, varibland särskilt herr Norrlén gjorde sig bemärkt genom sin vackra röst. Fröken Haglund föredrog bl. a. ett par sånger på esperanto. Av de tre blinda medlemmarna, vilka vid föregående årsmöte på ett förtjänstfullt sätt avlade den högre examen, var hr Hans Andersson närvarande. Till honom överlämnades nu det första diplomtet, beledsagat av ett vackert anförande av rektor Jansson, examensnämndens ordförande. Herr Andersson tackade rörd.

Det första egentliga arbetssammanträdet började pingstdagen kl. 10,30 f. m. på Beskowska skolan.

Efter upprättande av röstlängd föredrogs styrelsens berättelse över verksamheten under det förflutna året. I denna berördes bl. a. den inom Nationernas Förbund arbetande permanenta kommissionens för intellektuellt samarbete behandling av frågan om esperanto som internationellt hjälpspråk samt världsspråksfrågans behandling vid årets riksdag. Under året hade styrelsen enligt bemyndigande av föregående årsmöte antagit inbju-

dan att ingå i K. R. (Konstanta Reprezentantaro).

Antalet anslutna föreningar var vid årets slut 15 och sammanlagda medlemsantalet 376 mot 439 föregående år. Inkomsterna hade uppgått till kr. 595:50 med en vinst av 307:69. Tillgångar och skulder balanserade pr kr. 1,433:43, varav i behållning till 1924 kr. 829:43.

På förslag av styrelsen beviljades styrelsen full ansvarsfrihet.

Examensnämndens rapport utvisade att 29 personer undergått examen, därav 3 högre sådan. Rapporten godkändes och beslöts att examensbestämmelserna skulle gälla tills vidare med rätt för nämnden att göra de lättnader, som kunna bilva erforderliga för anordnande av examen ute i landsorten.

En skrivelse från Malmö Esperantoförening, vari framhölls att esperantorörelsen i sin helhet icke kan vinna något på att vara uppdelad i tvenne förbund, diskuterades och följande resolution antogs:

”S. E. F., som har till uteslutande ändamål att arbeta för spridandet och befastandet av esperantospråket, ser med glädje allt arbete härför inom olika samhällsgrupper, men med hänsyn till den nuvarande låga numerären av aktiva esperantister här i Sverige torde det för närvarande icke vara lämpligt att för vissa samhällsgrupper skapa speciella förbund, då allt sådant arbete mycket väl kan inrymmas inom S. E. F:s verksam-

het och dubbla organisationer i många fall endast onödigtvis öka utgifterna för esperantosaken utan att åstadkomma större effektivitet. Bästa resultatet vinnes otvivelaktigt genom allmän uppslutning omkring en enda, fullständigt neutral organisation med uteslutande ändamål att arbeta för esperantos utbredning inom alla intressesfärer".

Samma förening hade även föreslagit, att styrelsen genom Tidningarnas Telegrambyrå skulle utsända meddelanden om esperanto. Gjorda erfarenheter sade dock, att det ej stod i den nuvarande styrelsens förmåga att förmå den nämnda byrån att utsända sådana meddelanden utom i särskilda fall då de hade värde som rent nyhetsmateriel. Den förutvarande presstjänsten hade måst upphöra liksom även abonnemanget på tidningsurklipp genom Sv. Telegrambyrån, vilket länder rörelsen till nära obotlig skada. Här synes ett exempel på att två svaga organisationer icke äro fördelaktigare än en stark!

Mötet beslöt uppmana lokaliföreningarna att på sina respektive orter förse tidningspressen med nyheter från esperantovärlden.

Ett förslag av hr Helsing, Gävle, om anordnande av skyltlådor med nytt från esperantovärlden rekommenderades även i föreningarnas och de enskilda medlemmarnas åtanke som ett verksamt propagandemedel.

Åtgärder för ökad spridning av La Espero diskuterades. Som den med sitt nuvarande pris ansågs för svårsåld för att upplagan skulle kunna höjas beslöts att priset skulle sänkas. Det närmare bestämandet härom överlämnades åt förlagsföreningens styrelse. Första delen av stadgarnas par. 5 skulle hädanefter lyda som följer: Enskild förbundsmedlem betalar en årsavgift av 5 kronor.

Sekreteraren H. Halldor, v. ordföranden R. Pehrsson och bibliotekarien, C. Ohlsson, återvaldes till sina poster, den förstnämnde dock med rätt att avgå efter ett år. Till förbundets ordförande — vilken post sista året stått vakant — valdes dess hedersordförande, redaktör P. Nylén. Den avgående styrelsesuppleanten, hr Martin Eriksson, återvaldes; revisorer blevo hrr H. Sjöding och N. Holmberg med fröken H. Josefson som ersättare.

På framställning av hr Nylén bekräftade årsmötet styrelsens beslut att ingå i K. R. samt dess val av hr Nylén som förbundets representant. Styrelsen bemyndigades att för framtiden utse sådana representanter samt ersättare när så i frågakommer samt erhöll även i uppdrag att för 1924 begära nedsättning till hälften av den stadgade kontingenten, 40 öre pr medlem för vårt land.

Sedan hr Nylén å förbundets vägnar riktat några ord till ledaren av mötesförhandlingarna, hr G. Hedström, och denne i sin tur svarat, avslöts mötet vid 5-tiden på pingstdagens eftermiddag.

Annandagen var ägnad dels åt Förlagsföreningen Esperantos årsmöte och dels åt en utflykt till Vaxholm. För det förra redogöres på annat ställe i denna tidning. Utflykten, som företogs med den ordinarie båten, Vaxholms Express, gynnades av vackert väder. Ett 15-tal personer deltog. I Vaxholm intogs middag samt kaffe på hotellet, varjämte rundvandring genom staden företogs. Hemresan skedde vid 7-tiden på kvällen.

I samband med årsmötet var examen anordnad. Denna gång deltog dock endast två personer, därav en utan föregående anmälan eller förberedelse.

H. H.

Förlagsföreningen Esperanto

hade sitt årsmöte å Beskowska skolan i Stockholm annandag pingstden 9 juni. 206 andelar voro representerade.

Styrelseberättelsen föredrogs. De i densamma intagna tablåerna över inkomster och utgifter under året samt föreningens ställning vid årsskiftet återfinnes här nedan. På revisorernas förslag beviljades styrelsen ansvarsfrihet för det gångna årets förvaltning.

Styrelsens arvode bestämdes till samma belopp som föregående år, nämligen 450 kr. Från styrelsens sida meddelades, att under hela tiden från föreningens bildande intet arvode uttagits.

Den i tur avgående styrelseledamoten, hr R. Pehrsson, återvaldes enhälligt. Ersättare blevo hrr H. Sjöding och Martin Eriksson samt

revisorer hrr Carl Ohlsson och N. Holmberg med S. Jansson och Ernst Eriksson som ersättare.

VINST- OCH FÖRLUSTRÄKNING PER 31 DEC. 1923.

Inkomster:

Esp.-svensk ordbok	502: 15
Svensk-esp. ordbok	753: 95
Diverse varor	3,452: 95
La Espero	959: 48
Uthyrning av ett rum	300: —
Ränta å obligation	5: —
Summa inkomster	5,973: 53

Utgifter:

Litteratur m. m.	1,767: 51
Författararvoden	330: 60
Tryckn. av La Esp. m. m.	1,020: 34
Omkostnader:	
Hyra m. m.	1,352: 60
Skatt	125: 39
Skrivmat., trycks.	209: 91
Porto o. diverse	531: 59
Styrelsearvode	450: —
Summa utgifter	5,787: 94

Avskrivning:

Värdeminskning av lager på grund av försäljn.	824: 32
Förlust under året	638: 73
Förlust från 1922	41: 76
Sammanlagd förlust	680: 49
Avgår för reservfonden	500: —
Förl. att balansera till 1924	180: 49

BALANSRÄKNING PER 31 DEC. 1923.

Tillgångar:

Svenska statens premieobligation av 1923	50: —
Deposition hos Stockholms gasverk	50: —
Kontorsinventarier	514: —
Fordran hos S. E. F.	600: —
D:o hos div. personer	591: 10
Lager av läroböcker och ordböcker, eget förlag	8,013: 50
Lager av litteratur och div. varor	2,043: 99
Summa tillgångar	11,862: 59

Skulder:

Diverse personer:	
för varor	1,082: 16
för lån	2,500: —
för obet. arv.	2,349: 86
för diverse	174: 90
Egna acceptor	500: —
Utlägg av kassören	26: 16
Andelskapital	5,410: —
Summa skulder	12,043: 08
Förl. att balans. till 1924	180: 49

Sveda kroniko.

MEDELPAD. La 4-an de majo monata kunveno de la esperanto unuigo de la provinco Medelpad okazis en Matfors, kie aliĝis 5 novaj membroj, inter ili supera instruista s-ro Westerberg el Matfors (malnova esperantisto jam de 20 jaroj) kaj instruisto s-ro Björklund el Rännö.

La unuigo decidis aliĝon al S. E. F.

Ni propagandas inter la pli grandaj unuigoj en la provinco, K. F. U. M., A. B. F., I. O. G. T., kaj fervojistoj per cirkulero kun propono pri kursoj dum la venonta laborsezono.

Kursgvidantoj troviĝas en Matfors kaj Sundsvall.

C. W. S.

DALARNE. Dimanĉe la 15-an de junio kolektiĝis en Borlänge ĉirkaŭe 50 esperantistoj el Falun, Ludvika, Borlänge, Grycksbo, Korsnäs, Mockfjärd kaj Grängesberg por partopreni la duan provincan kunvenon. Kiel honora gastoj ĉeestis rektoro Sam Jansson el Stokholm, kiu dum la sabato ekzamenis du esperantistojn el Falun, kiuj intencas provi trapasi la altan ekzamenon.

Oni decidis fondi provincan organizon, nomata "Dalarnes Esperantodistrikto", kiu havus la ĉefan estraron en Falun. Kiel estraranoj oni elektis: s-rojn Johansson, Bonde, Ström kaj Pettersson el Falun, Eriksson kaj Lundin el Ludvika kaj Larsson el Borlänge; kiel reviziantoj s-rojn Hedbom kaj Eriksson el Falun.

Ce la kunveno okazis parolado pri la ekzamena demando de s-ro B. Eriksson el Ludvika, post kiu ankaŭ rektoro Jansson parolis pri kaj pli proksime klarigis la demandon. Plue s-ro Blom el Ludvika bele kantis je lutio kelkajn belajn kantojn, kaj s-ro Vikander el la sama loko muzikis fortepiane. S-ro Johansson el Falun bonege deklamis du esperantajn poemojn.

B. E-n.

MOTALA. Laŭ iniciativo de E. Ahl, Atvidaberg, kaj E. Johansson, Motala, kolektiĝis la 23-an de junio kelkaj samideanoj el diversaj lokoj en Östergötland por diskuti demandojn, rilate al nia movado kaj la disvastigo de nia lingvo. Bedaŭ-

rinde la kunveno tro malfrue estis proponita, tial oni ĝin ne povis anonci en gazetoj esperantistaj. Tamen en Östergötlands Dagblad estis legata anonceto en "stranga lingvo". Oni pritraktis inter alie la agitadon dum la venonta aŭtuno, la instruistan demandon, la ekzamenojn k.t.p. La manko de instruistoj estas granda kaj la ekzamena demando estas tre grava. Post ekskurseto agrabla la samideanareto disiĝis marde 24-an de junio.

Ref.

Esperantister!

Esperanto med dess innebøende idé, broderskap och rättvisa mellan alla folk", ligger ju oss alla varmt om hjärtat. Men då vi själva ekonomiskt ej kunna stödja esperantorörelsen, såsom vi skulle vilja, måste vi liksom våra meningsfränder i andra länder vädja till riksdagen. En motion om anslag till esperantorörelsen i vårt land böra vi söka få framförd vid nästa riksdag. Vi ha redan anhängare där, såsom vi nyligen sett, men deras antal måste ökas, för att vi skola nå vårt mål. Under-teknade, medlemmar av Svenska Lärares Esperanto-Förening, rikta därför till Eder en vädjan att tänka på och arbeta för vår gemensamma sak genom att dels vid de kommande riksdagsmannavalen söka få uppställda kandidater, som visat sig förstå den stora betydelse, som ett internationellt hjälpspråk skulle medföra, dels då tillfälle erbjudes, söka ge enskilda riksdagsmän en riktig uppfattning av hithörande frågor.

Harald Skog, ordf., läroverksadj., Ystad. G. H. Backman, gymnastikdirektör, Ramlösa brunn. Sam. Jansson, rektor, Stockholm. And. Wedin, förste lärare, Kristianstad. Carl Winberg, kassör, Bengtsfors. Aug. Bruhn, kyrkoherde, Skepparslöv. Nils Nordlund, sekreterare, läroverksadj., Kristianstad.

Lösnummerförsäljare önskas

på alla platser, där sådana förut icke finnas. Skriv redan i dag till La Espero, Postfack 698, Stockholm 1.

Niaj perdoj.

Post longedaŭra malsano mortis la 10-an de junio nia samideano Isidor Peterson, Kristinero, Eksjö. Li apartenis dum multaj jaroj al S. E. F. kaj interesis sin multe pri la esperantista afero. Je sia morto li estis 30-jara.

NATIONELLA ESPERANTO-KONGRESSER

ha nyligen gått av stapeln i flera länder, bl. a. den engelska i Chester med ett par hundratel deltagare, den tyska i Plauen, den danska i Aarhus, alla under pingsten.

TYSKLAND.

Esperanto har införts som valfritt undervisningsämne i folkskolorna i Königstein och Pirna. På den förra platsen deltaga 57 barn i undervisningen och på den andra 115.

Tyska inrikesministern har utsänt order att de lärare, som ämna besöka esperantokongressen i Wien, skola beredas tillfälle därtill även om skolorna börja dessförinnan, samt även en cirkulärskrivelse till undervisningsdirektionerna i de tyska fristaterna med uppmaning att gynna undervisningen i esperanto, för vilket riksregeringen och presidenten livligt intressera sig.

I Leipzig har en kurs med 25 deltagare bland stadens polismän avslutats i närvaro av polispresidenten, vilken själv är medlem av polisens esperantoförbund.

RUMANIEN.

I Polisskolan i Bukarest har esperanto införts som obligatoriskt ämne sedan en provkurs pågått sisstlidne vinter.

Libroj kaj Gazetoj.

Antaŭ kelka tempo oni legis en la ĵurnaloj pri la 200-jara datreveno de la naskiĝo de la fama germana filozofo Imanuel Kant. Je tiu tempo aperis nova esperanta libro:

AL ETERNA PACO, verkita de Kant 1795. Tradukinto estas profesoro P. Christaller. Eldonejo: La Batalanto, Hermannstrasse 19, Hannover. Prezo 2 ormarkoj.

LA TRAGEDIO DE REĜO LEAR de W. Shakespeare. Trad. A. L. Curry kaj A. J. Ashley. Mendoj estus sendotaj al s-ro Ashley, The Vicarage, Farnley Tyas, Huddersfield, Anglujo. Prezo: kart. 2½ ŝil., bind. 3½ ŝil.

La dramo ludiĝis unuafoje en la jaro 1607. Ĝi estas tiel bone konata ankaŭ en nia lando ke povas esti superflue priparoli ĝin ĉie.

Eugen Wüster: DIE VERHÄLTNISWÖRTER DES ESPERANTO. Ellersiek & Borel G. m. b. H., Berlin. Tre scienca libro kiu estas ĝuebla nur de lingvistoj. Prezo (36 paĝoj) 1: 55 svisaj frankoj.

FOLKENES FORBUND om Esperanto som internationalt hjälpe-sprog. Centra Dana Esperantista Ligo, Kopenhago. Dana traduko de la raporto de la ĝenerala sekretario de la Ligo de Nacioj.

KATALOG över böcker, som folk- och skolbibliotek kunna erhålla i statsbidrag. På uppdrag av Kungl. skolöverstyrelsen utarbetad av bibliotekskonsulenterna.

SVISLANDO kun poŝtaŭtomobila servado sur la alpo-stratoj. Turistbroŝuro sen pretendoj. Pli bonaj propagandiloj en Esperanto helpus pli bone kaj al Svislando kaj al Esperanto.

ESPERANTO AND ITS CRITICS. An Examination of som Idist Objections. De W. E. Collinson, profesoro en germana lingvo kaj kompara filozofio ĉe la universitato de Liverpool. Pri tiu broŝuro skribis rektoro Jansson bonan recenzon, kiun ni provos je unua ebleco enpresi en La Espero.

ARBEIDER-ESPERANTISTEN (La laborista esperantisto). Eldonita de Arbeidernes Esperantoforbund en Norvegujo. Kvankam la lando ĝis nun ne povis subteni unu esperantistan gazeton ĝi ricevis jam duan. Notinde estas, ke en la unua numero troviĝas portreto de nia majstro, d-ro Zamenhof.

La XVI-a Universala kongreso en Vieno

estas pritraktata en n-ro 195 de Esperanto Triumfonta. Ni povas informi, ke la pasporta vizo aŭstria estas por svedoj 4 kronoj (la kongreskarto devis esti montrata), sed oni bezonas ankaŭ ĉekosllovakaj kaj germanaj vizojn, kiuj kostas po 14 kronojn. La vojaĝo Vienon kostas en tria klaso ĉirkaŭ 73 kronojn kaj en dua klaso 122.

KONGRESKARAVANO BERLIN — WIEN.

La prezo estas en 3-a klaso 27 ormarkoj. Biletojn oni povas aĉeti ĉe "Mitteleuropäisches Reisebüro, Berlin W. 9.", kiu interesiĝas pri Esperanto.

FRÅN EXPEDITIONEN.

De som sistlidne vinter ledde kurser i esperanto uppmanas att lämna uppgifter om deltagareantal etc. för förbundets statistik. Formulär härtil erhålles på begäran. Kom ihåg, att en tillförlitlig statistik är ett av våra bästa vapen!

Då och då komma från utlandet meddelanden om radioprogram på esperanto, men dessa hinna i många fall ej inflyta i La Espero. De som äro i besittning av nog kraftiga apparater för att höra utlandet kunna erhålla cirkulärmeddelanden om sådana program om de meddela denna sin önskan till expeditionen.

Vi fästa uppmärksamheten på den aktuella politiska boken av Francesco Nitti, Eŭropo ĉe la abismo, som annonseras i dagens nummer.

Släpp ej arbetet för esperanto under sommarmånaderna! Ni träffar många intresserade personer under utflykter och sammarmöten, sprid då esperantolitteratur! För rätten har det under de senaste somrarna varit ett förträffligt studieväder!

Esperantostjärnor av olika slag — även U. E. A.-nålar — ha ånyo inkommit. Passa på att rekvirera!

Ett cirkulär angående lösnummerförsäljning av La Espero har i dagarna utsänts till Förlagsföreningens ombud m. fl. De som ännu ej besvarat det ombedjas att göra det snarast. Skulle någon, som har möjlighet att sälja lösnummer, ej ha erhållit cirkuläret, emotses ett meddelande.

Nästa nummer av La Espero utkommer i början av september.

Korespondado.

Tovar Calderon, Gigante (Huila) Colombia, deziras informojn pri la tutmonda esperantomovado.

En högaktuell bok

är

Eŭropo ĉe la abismo

av Francesco Nitti, Italiens förre konseljpresident. 200 sidor.

Pris kr. 3:50.

FÖRLAGSFÖRENINGEN
ESPERANTO
Stockholm 1.

Fundamenta Krestomatio

bör finnas i varje esperantists bibliotek. Pris kr. 4:— plus porto 0:40. Rekvirera den redan i dag! FÖRLAGSFÖREN. ESPERANTO u. p. a., Stockholm 1.

Esperanta Librejo

(Papervendejo) Malmskillnadsg. 34, Stockholm (apud Hamngat.). Tel. Norr 119 89. Faru viziton! Granda sortimento de esp. literaturo.

Georg F. Klefe

Speditör

Lübeck - Tyskland

rekommenderar sig för utförande av alla uppdrag i branschen.

Korrespondens: Esperanto, svenska, tyska.

ĈU VI PAROLAS KUN VIAJ KONATOJ PRI NIA LINGVO?